Ketabona | کتابونه
WWW.KETABONA.COM

بسم الله الرحمن الرحیم

@Ketabona
DOWNLOADED
WWW.KETABONA.COM
info@ketabona.com

کاتب پاخون

پندونه او خوندونه

دطنزونو

PROPERTY OF
ACKU
6823

کال: ۱۳۷۶

بسم الله الرحمن الرحیم

د کتاب نوم : پندونه او خوندونه

لیکوال : کاتب پاڅون

د کمپیوتر سمبالوونکی: اجمل سنګریار

د چاپ کال: ۱۳۷۶

چاپ دانش کتابخانه- دهکی نعلبندی، قصه خوانی- پشاور

د خپروونکی یادښت

دانش کتابخانه تل دا هڅه کوی چې وخت په وخت خپلو درنو هیوادوالو او د کتاب مینه والو ته ښه او معیاری کتابونه وړاندی کړی، ځکه چې زموږ په گران هیواد کې څو کلنی جگړی له ځان سره هرڅه وران ویجاړ او گډوډ کړی. څرگنده خبره ده چې په هیواد کښې مطبعه، کتابتون، کتاب پلورنځی هرڅه د څو تنو د ...... قربان شوی. زه خپلی خبری اوږدول دلته نه غواړم، د محترم کاتب پاڅون صاحب پندونه خوندونه، دولتی موټر، سړی څنگه ښځه شوه؟ دیگونه او شعرونه، د ښنجاره هتی، دښار په ستدیوم کې، دا د هغو خوږو طنزی مجموعو نومونه دی چې هم خوند لری او هم هغه دچا خبره رنگ. پخپله یی وگوری او پخپله فیصله وکړی دا تاسی او دا د محترم کاتب پاڅون صاحب طنزونه. د الله په امان.

اسدالله ساپی

ددانش کتابخانی منتظم

فهرست

گڼه	سرلیک	مخ
۱-	په کتابونو کې فهرست هم گڼه لري او هم ټاوان. گڼه يې دا ده چې د لوستونکی کوم مطلب په کار وي. هغه بې له ځنډه پیدا کوي او بیا يې لولي. خو ټاوان يې په دې کې دی چې لوستونکی لټ او وړیا خور آموخته کوي.	؟

د هغې پیرزوینې له مخې چې زه يې د لوستونکو په حق کې لرم، نو نه مې خوښیږي چې دوی لټ او وړیا خواره روږدي شي. په دري ژبه کې متل دی چې: جوینده یابنده است. نور نو خو ښه ستاسې چې د کتاب پاڼې په دې عبثو کړتو پړتو پسې اړوي او که همداسې يې امانت، سلامت د کور په تاخچه کې ږدئ.

یو څو خبرې

زیات او کم اوه کاله کیږي چې د غه لیکنې می د خپریدولپاره راټولې کړي وي، خو وروستیو جګړو زه او دا بیچاره لیکنې دومره سرګردان کړو چې یوازې می د پیښور په ښار کې د پیشو د بچې غوندې په اوو کورونو وګرځولې.

که څه هم د کابل په جګړو کې دراکټونو، بمونو او توپونوله ډزو ژوندی راووتي، خو هغه متل دی چې وایي: په یوه باندې چې دوه شي، رڼا ورځ پرې توره شپه شي. دلته په پیښور کې په دې لیکنو دوه بلاوې اخته شوې. له یوې خوا د نمجنو کرایي کورونو رطوبت او له بلې خوا د پیښور وینې «موریانه» چې په لرګي او کاغذ پسې څراغ په لاس ګرځي. له دې ویرې چې د وینو خوراک نه شي نو د مهاجرت له ستونزو سره سره مې د غه وړوکې کڅوړه ماتې ګوډې لیکنې د پندونو او خوندونو په نوم چاپ ته وسپارلې.

د ځینو دوستانو دا نوم خوښ نه ؤ، خو په دې را وروسته وختونو کې یو زیات شمیر کتابونه په دغسې منظومو او قافیه والونو مونو باندې خپاره شوي دي. د دې لپاره چې زه هم په دې سیالۍ کې له نورو وروسته نه شم،

نو دغه نوم می وربانذی کیښود. خدای «ج» دي نیک او مبارک کړي.

که رښتیا ووایو، نو زموږ یوه لویه بدمرغی دا ده چې د نوم په ایښودلو کې دقت نه کوو. که په کوړ کې کوم ماشوم پیدا کیږي، نو تردوه دری کلونو پوری بی نومه گرځي. څوک ورته تپوس، څوک موږک او څوک کوتي وايي. ډیر وسره دغه نوم تر قبره پوري ملگري وي، خو ځینو باندي وروسته له هغې چې هلک یا نجلی روژي ته ورسیږي د غرہ د کومي ونی یا تیږی نوم ورپوری غوټه کړي.

مشهوره وینا ده چې اسم په جسم تاثیر لري. ځینو څیړونکو داسی حقایق تر لاسه کړي دي چې د پورته خبری بشپړ تصدیق کوي. ځکه وايي چې: هغه شمیر مجرمین چې په جنايي پیښو کې ککړ دي د همدغسی نومونو خاوندان وي.

دا خبره مې ځکه وکړه چې پلرونه او میندې د خپل اولاد په روزنه او تربیه کې مسوولیت لري، همدغسی د خپل اولاد د نوم په ایښودلو کې هم بی مسوولیته نه دي. نو ښه به داوي چې موږ د خپلې ټولنی اصلاح د نوم له ایښودلو پیل کړو.

رښتیا یې ویلی دي چې خبری له خبرو پیدا کیږي. ما غوښتل چې د دي کتاب په ځینو برخو رڼا واچوم، خو د نوم خبری، خبره د نومونو تر خبری ورسوله.

په دغو لیکنو کې چې یا به مولوستلي وي او یا که د لوستلو حوصله په لاس درغله نو یو څو داسې لیکنې به هم په مخه درشي چې د هغې په څیر یا لږ څه ورته کیسې به موپخوا اوریدلې وي، خو ما هڅه کړې ده چې د یوی سالمې انتباه په خاطر د طنز په ژبه هغه د لیکنې په قالب کې واچوم.

دا ډول طنزونه چې له انسان پرته د نورو ژوند یو او غیر ژوند یو موجوداتو په ژبه وي له ستوغ انتقاد او نیغ په نیغه ګوتې نیولو څخه موثر تمامیږي. ځینې ګټور پندونه له دې لارې د لوستونکو او اوریدونکو ذهنونو ته رسیږي او د ټولنیزو نیمګړتیاوو د اصلاح لپاره ډیره ښه وسیله ده.

هغو نظامونو کې چې څوک د خپل رواحق چیغه له خولې نه شي ویستلی او په ستونې کې خپه کیږي، دا ډول لیکنې او سبک په پوره جرئت خپل رسالت ترسره کوي او د ظالم په ضد د مظلوم د حق غوښتنې غږ د خلکو غوږونو ته رسوي. خو زه دا دعوه نه کوم چې په دغو لیکنو کې به هم دا دود مراعت شوي وي. په هر صورت ستاسې عزتمنو لوستونکو پام دغو اوتو بوتو ته راګرځوم. هیله ده چې د لوستلو حوصله یې ولرې.

په ډیره مینه

پاڅون

نابللی میلمه

چرګ ته یې وویل چې:

- په دې څلور کونجه دنیا کې دې له څه شي نه بد راځي؟

چرګ خپله مښوکه کږه کړه او ځواب یې ورکړ:

- له نا بللی میلمه څخه.

پوښتونکی بیا ورځنی وپوښتل:

- ولی، په څه؟

چرګ په ځواب کې ورته وویل:

- په دې چې څو ورځې د مخه یې زما بل ورور نابللی میلمه ته حلال کړ.

برخلیک

وړوکی وری له خپلې مور څخه وپوښتل:

– مورجانی، زما لالا پسته چیرته بیایی؟

میږی چې دا ډول پیښبی یی ډیری لیدلی وی، خپل بچی ته وویل:

– وایی چې د کوز او بر کلی خانان د عمرونو بدی پای ته رسوی او نور نه غواړی چې یو د بل وینی وبهوی، ستا لالا یی د جوړی له پاره بوت.

وری د شنی جلگی له پاسه څو د خوښی ټوپونه ووهل او مورته یی مخ وروا ړاوه:

- دا زما لالا پسه څومره مهم دی چې د دوو خانونو تر منځ جوړه کوی.

د میږی په سترګو کې رڼی اوښکی راغلی، خو د خپل بچی تر مخ یې هغه ونه څڅولی او په نیولی غږ یی ورته وویل:

- هوکی بچیه! ستا لالا پسه ډیر مهم دی. او که د انسانانو تر منځ دا بدۍ او تربګنی وی، نو یو وخت به ته هم د خپل لالا په څیر مهم شی او د دوی جوړه به کوی.

خو څو شیبې وروسته وری د کلا د ستری دروازی تر مخ ولیدل چې لالا پسه یی په وینو کې تر پکی وهی او څو قدمه ها خوا د وو تنو په غیږو کې سره نیولی دي.

د زړه خواله

د کتابتون په یوه الماری کې دوو کتابونو په خپلو کې د زړه خواله کوله.

لومړی کتاب چې له مخ نه یې خړې خاورې دوړ بدلې، تر څنګ ګاونډي کتاب ته وویل:

– پخوا ښه وو، کله کله به د موجودې په وخت کې خاورې او دوړې راځنې پاکیدلې، خو نن په خړو خاورو کې ډوب یو.

دوهم کتاب چې په شونډ ویې دوه ګوتې خاورې پرتې وې، په ځواب کې ورته وویل:

– په خاورو شکر باسه. له دې وویریږه چې سبا ته د خاورو په ځای په ایرو کې ډوب نه شې.

دوهم کتاب ریښتیا خبره کوله، ځکه چې سبا ته باقي شوې معتمد کتابتون ته اور واچاوه او د باقیاتو سندونه یې په مصرف مجرا شول.

بدلی ثیری

گیدړ غوښتل چې ځان د ښکاریانو له شره خلاص کړی، او خپله ثیره بدله کړی، د دې کار له پاره یی د رنګریز خم غوره وباله او په یو ډول یی ځان د رنګ په خم کې غو په کړ. له رنګیدلو سره د ګیدړ بڼه بدله شوه، خو

نوي جنجالونه ورته وزيږيدل. وار له واره د ده خپل ټير راټول شو او رنګ شوي ګيدړ يې په دې نوم چې دا عجيب ځناور زموږ له قبيل څخه نه دی، له خپل منځ نه وشاړه.

ګيدړ اړ شو چې له خپلو ګيدړانو بيل شي او ځان ته د ليوانو په منځ کې ځای ولټوي. ليوانو چې په خپل منځ کې په دغه نمونه او عجيبه ځناور سترګې ولګيدې، ټول راغونډ شول او په لومړي ورځ يې رنګ شوی ګيدړ له خپلې سيمې وويست.

له هغې وروسته د سور لنډيانو، پړانګانو، يږو او په ځنګله کې د ټولو ځناورو منځ ته لاړ خو هيچا له ځان سره پرې نه ښود. په پای کې ځوړند سر خپل خيل او ټبر ته راستون شو د ټولو تر مخ يې پوز په ځمکه وسولاوه او د پښيمانۍ په ښود لو سره يې نورو ګيدړانو ته وويل:

- زه هم ستاسي په څير ګيدړيم، ما غوښتل چې د څيرې په بدلولو سره به د ښکاريانو له شره خلاص شم، خو په دې نه پوهيدم چې بدلي شوی څيرې په هيڅ خيل او ټبر کې د اوسيدو ځای نه لري.

له دې خبرې سره يې داوبو ډنډ ته ټوپ کړل او ځان يې له رنګ څخه پاک کړ.

د زرکانو جګړه

وایي چې په پخوا زمانو کې به ټولو ژوندیو موجوداتو خبرې کولې. کومه ورځ دوه زرکان سره نښتي وو او خلک یې تماشې ته ولاړ وو. یو او بل یې په خپلو تیرو مښوکو باندې دومره سره ژوبل کړي وو چې د دواړو په مخونو دوینو څاڅکي مالومېدل او مښوکې یې سرې وې. په دې وخت کې کوم ځیرک ننداره چې له یو زرک نه وپوښتل:

- ولې خپل هم نوعه په مښوکه وهې او ورسره جګړه کوې؟

زرک له ډېر قهر څخه ځمکه څو ځله په مښوکه ووهله او ځواب یې ورکړ:

- زه ځکه ورسره جګړه کوم چې هغه د بل د لاس آله ګرځېدلی ده. د همدې لپاره هغه ته اوبه او دانه ورکوي چې له ما سره یې وجنګوي.

کله یې چې له بل زرک څخه وپوښتل، نو د هغه ځواب هم د لومړي زرک په څېر و، او له جیره خور زرک سره یې جګړه د ځان روا حق باله.

هوښیار او ځیرک سړي، د دې یو ډول ځوابونو په اورېدلو سره موسکی شو او غوښتل یې چې دواړو ته قناعت ورکړي، خو زرکان خپلو مالکانو په پنجرو کې ننه ایستل او د بلې ورځې جګړې له پاره یې شرطونه سره پرې وتړل.

وصیت

زوړ کال چې د ژمي ساړه یې ژامې ړچولې او د ډېر سخت والگي له کبله یې سینه خرسیدله، نوي کال ته په وصیت سره وویل:

– د انسانانو له لاسه مې زړه خوړین، خوړین دی. د جگړو، لوږې، تندې، ناروغیو او نورو بدمرغیو مسوولین او عاملین په خپله دوی دي،

خو بیا پره په مور اچوي او وايي چې: کال خراب ؤ.

په خپل دغه دوولس میاشتنی عمر کې مې دوولس ساعته آرام ونه لید او نه مې له چانه سمه خبره واوریده. چې هر چاته مې غوږ نیولی دی، نو ورځنی اوریدلی مې دي:

- کاشکي دغه سږنی خراب کال خو ژر تیر شي.

دا یوازې ماته نه وايي، بلکي ستا بد مرغي هم له خپلې لوږې ورځې پیل کیږي. بې انصافه پلورونکي او محتکرین درته په کمین کې ناست دي، خو ته ورته هوښیار اوسه، که ډیر دې زړه طاقت نه کوي او د دغسې خبرو حوصله نه درته پاتې کیږي، نو د زړه بړاس د خپلو اوښکو په تویو لو سره باسه. گوندې وې چې خو تنه د زړه سوي خاوندان ستا د اوښکو په قدر وپوهیږي، او د ځمکې پر مخ د خیر او ابادۍ تخم وشیندي.

له دې خبرې سره زوړ کال خپله وروستۍ سلگۍ ووهله او نوی کال چې د زاړه کال خبرو او وصیت یې زړه نرې کړې ؤ پرینگ په ژړا شو، نوی کال د خپلو اوښکو په باران کې دغلې دمنډه یې ترخنگ واوریدل چې څو تنو ویل:

- که خدای کول، سږنی کال به آباد، او سوکاله وي.

خو څو تنو د دې خبرې په اوریدو سره هغوی ته برگ، برگ وکتل. او داسې مالومه شوه چې دغه څو تنه محتکرین او سود خواره وو.

بې تفاوتي

یو مالدار بزګرؤ چې هم یې غوا ګانې لرلې، هم یې پسونه ساتل او هم یې د خپلو کارونو له پاره خره ساتلي وو. په خرو به یې ځمکې ته سرې وړلې، له غره نه به یې لرګي راوړل او د حاصلاتو په وخت کې به یې غله دانه د پلورلو له پاره بازار ته پرې وړله.

یوه ورځ یې خره د لرګو له پاره غره ته بیولی وو او یوه خره چې ناروغه وه په کور پاتې وه. په دې ورځ دغې خرې یو ښکلی کوتی وزیږاوه. کله چې نور خره له غره څخه راغلل نو د بزګر یوې شوخې وزې د کلا تر مخ د کوتي په پلار باندې زیرې وکړ:

- زیرې مې درباندې، بچی دې پیدا شو.

خر چې د لرګیو تر بار لاندې خولې، خولې ؤ، په بې پروایي سره یې غوږونه وځنډل او ځواب یې ورکړ:

- په ما یې څه چې وزیږید. خپل بار به وړي، خپل به وړم.

کمپوز او شعرمی دواړه خپل دي

په ساړه منی کې دونی په وچ او سپیره ښاخ باندی یوی کاغی نو کی تینګی کړی وی او په لوړ غږ یی سندری ویلی. هر چا به چی د دی بی سُره او بی تاله غږ اورید، نو په غوږونو کې به یی ګوتی نیوی او له هغه ځایه به لیری کیدل. په دی وخت کې یوه فاخته چې د کاغی له کریغو او بی سُره سندرو په تنګه شوی وه د کاغی څنګ ته ورغله او غوښتل یی چې هغه له سندرو منع کړی. خو کاغی پری رادمخه شود:

– فاختی خور، تا ته لکه چې زما سندرو خوند درکړ چې څنګ ته می راغلی؟

فاختی غوښتل ډانګ پیلی ورته ووایی چې نور د غه ناشولته غږ له ستونی مه باسه، خو کاغی یی خبره په ستونی کې ورنیمه کړه او د ځان ستاینی په دوذ یی ورته وویل:

– د سندری شعر او کمپوز دواړه زما خپل دي.

د ښکلا ملکه

د مرغانو په منځ کې د ښکلا د ملکې د ټاکلو مسابقه وه. له طوطي نيولې بيا تر طاووس او چڼ چڼې پورې ټولو په ځان ګوتې وهلې وې او د مسابقې د ګټلو خوبونه يې ليدل. په دوی کې کاغې هم د مسابقې ګټلو ته منږوکه په ځمکه موښله. په لاره کې چا ورته وويل:

کاغې بی بی، دا خو بونه له سره وباسه چې تا ته څوک د ښکلا د ملکې لقب در کړي، تر تا ښکلې مرغې په مسابقه کې برخه لري. حق د هغوی دی.

کاغې په خپله توره منږوکه ځان وڅانډه او ځواب يې ورکړ:

– هغه مور لا نه ده پيدا شوې چې تر ما بله ښکلې وزيږوي. په انسانانو کې چې کله ښکلا ستايل کيږي، نو د تورو سترګو او تورو زلفو ستاينه کوي، او شاعران ورته شعرونه وايي. حال دا چې زه سر تر پايه تکه توره يم.

کاغې رښتيا خبره کوله، ځکه چې په مسابقه کې يې لومړی مقام تر لاسه کړ او د ښکلا ملکه شوه. کله چې د ژورې هيئت ترکيب څرګند شو، مالومه شوه چې د هيئت زياتره غړي شاعران وو.

۱۱

اعتراض

شادی (بیزو) دوه ځله په خپل ژوند کې د اعتراض غږ پورته کړی دی. لومړی اعتراض د داروین په ژوند د هغه په نظر یاتو، او دوهم اعتراض په دي وختونو کې د ژوبڼ په مسوولینو باندی ؤ.

د لومړی اعتراض علت داؤ چې شادي نه غوښتل انسان له خپل نسل څخه وبولی، ځکه چې انسان د خپل هم نوع وینی تویوی او وژنی یی، خو شادي له دي عمل څخه کرکه لری.

او د دوهم اعتراض علت دادی چې د ژوبڼ مسوولینو لکه څنګه چې ښایی د تابلو مطابق د دوی ماکولات نه دي ورکړی.

د موږکانو د اتحادیې او د بیزوګانو د فدراسیون ګډه اعلامیه

موږ موږکان او بیزوګان د ګډې همکارۍ او د علمي تجربو اوږد ګډ تاریخ لرو.

همدا موږکان او بیزوګان وو چې د لومړي ځل له پاره یې په بهرنۍ فضاء کې پل کېښود او د سپوږمۍ د کُرې له اسرارو څخه خبر شول.

که څه هم ګالیله د ځمکې د کُرویت فرضیه وړاندې کړې ده، خو موږ په عمل کې د ځمکې کرویت په ثبوت رسولی دی. ځکه چې د لومړي ځل له پاره د ځمکې ګرد چاپېره ګرځېدلي یو. د بې وزنۍ په حالت کې د ژوند یو موجوداتو د ژوند په باب څېړنې زموږ د آزمایښتونو نتیجه ده.

خو له دې ټولو افتخاراتو او علمي لاسته راوړنو سره، سره، انسانان غواړي چې په موږ د خپل حاکمیت واګې ټینګې کړي. دغه بد مرغه نسل چې موږ بیزوګان د دوی په خپلوۍ شرمیږو په دې لټه کې دي چې زموږ شته والی د ځمکې په مخ له منځه یوسي. دوی د خپلو انساني بدمرغیو او ناروغیو آزمایښتونه په موږ بیزوګانو او موږکانو سر ته رسوي. په

لابراتوارونو کې د زهري ګازاتو او نورو کړاوونو په وسیله زموږ ژوند تهدیدوي.

د موږکانو اتحادیه او د بیزوګانو فدراسیون اعلاموي چې:

- موږ نه غواړو چې د انسانانو له خوا په لابراتوارونو کې په بېرحمانه ډول ووژل شو.

- موږ کان او بیزوګان حق لري چې په خپلو قلمروونو کې ازاد او بې تشویشه ژوند وکړي.

- انسانان غواړي چې د ایدز د ناروغۍ مکروب چې د دوی خپله بد مرغي ده په بیزوګانو باندې آزمایښت کړي او دغه انساني تراژیدي موږ ته هم راولېږدوي.

موږ په ډاګه دغه تیري او تجاوز غندو او د خپل اعتراض غږ اوچتوو.

- موږکان د مکروبونو د آزمایښت تر مړینې د مرګ موش او تلک مړینه غوره بولي.

- د بیزوګانو فدراسیون په کلکه سره اعلاموي چې: که چیرته انسانان زموږ د نابودولو څخه لاس وانه خلي، نو موږ به له دې وروسته د انسانانو د خوښۍ له پاره د شادي بازۍ مسلک خوشي او په ژوبڼونو کې به په اعتصابونو لاس پورې کړو.

- موږ د حیواناتو هر ډول استثمار او استعمار په ضد یو.

هر څوک له قیمتي څخه ژاړي

څو ورځې د مخه یو بدبخت اوښ د قصاب له چړې څخه په داسې حال کې وتښتید چې ستوني یې نیمایي غوڅ شوی ؤ.

اوښ خواره کوتې چې له ستوني یې وینو داري وهلې دواړ تر غاړې یو دیوال ته تکیه او ساه نیولي شو. په دې وخت کې یو چا د تیښتې په باب ورځني وپوښتل. اوښ په ځګیروی سره ورته وویل:

- په دې پوهیږم چې له چړې څخه مې خلاصون نه شته، خو زه ځکه را وتښتیدم چې د قصاب چړې پڅې وې.

په همدې شیبه کې قصاب هم ساه نیولي په نیم بسمل اوښ پسې راورسید، کله چې له قصاب څخه وپوښتل شول چې ولې یې چړې پڅې دي او په پڅو چړو باندې څاروي حلالوي. هغه په ځواب کې وویل:

- چړې به خود پڅې وي چې د تیره کولو بیه یې آسمان ته پورته شوې ده.

قصاب د دې له پاره چې د څرخ اجوره لوړه ده، نو په پڅو چړو اوښان حلالوي، خو په خپله قیمتي یې سترګې پټې دي.

د ځاه چونګښه

يوي مغروري چونګښي چې مچ يې نيولي ؤ او د خوښۍ ټوپونه يې وهل، په ټوپونو، ټوپونو کې د ځاه غاړي ته ورسيده. د ځاه په غاړه يې لا مچ تر ستوني نه ؤ تير شوی چې ځاه ته ور ولويده، په ځاه کې يې پنځه شپږ قدمه سم نه وو اخيستي چې د ځاه په يوه اوسيدونکي چونګښه يې ستر ګي ولګيدي. له روغبړ وروسته د ځاه چونګښې ورځني وپوښتل.:

- ودي نه ويل چې له څاه څخه بهر نړۍ به څومره لويه وي؟

میلمنی چونګښې ځواب ورکړ:

- له څاه څخه بهر نړۍ ډيره لويه او پراخه ده.

د څـاه چونګښـه څـو ګـامـه په څـاه کـې وړاندې لاړه او پښې يې سـره وغزولې، بيا يې وپوښتل:

- دومره به لويه وي؟

دې ورته وويل:

- نه، تر دې هم لويه او پراخه ده.

د څاه چونګښې نورې هم پښې سـره ارتې کړې او له دې بيـدريغـه پښـو غـځـولو سـره په منځ دوه ځايه شـوه، څـاه ته لويدلې چونګښې چې دا حـال وليـد، غـوښـتل يې چې له څـاه څخـه بهر ته ووځي. هر څو تړپو نه يې چې ووهل دوتلو وس يې ونه رسيد. په پای کې د مړې چونګښې سر ته کيناسته او په ډک ستونی يې وويل:

- پروانه لرې خورې، که ته مړه شوې او زه تر عمره د څاه بنديوانه شوم. ستا دوه ځايه کيدلو او زما لويدلو ماته دوه درسونه را زده کړل، يو دا چې: بې ځايه غـورځې، نوبې ځايه به پرزې او بل دا چې له حد او اندازې څخـه زيات د پښو غځول سړی دوه ځايه کوي.

موږک څنګه فیل شو؟

یو موږک چې په خپل کور کهول کې لږ څه په هډقوي او غټ ؤ، نو نورو موږکانو به ورته د فیل خطاب کاوه. دغه موږک په فیل، فیل اوریدلو سره دومره ځان ته مغرور شوی ؤ چې د نورو موږکانو په منځ کې یې ځان یو رښتینی فیل احساساوه. تل به یې له ځانه سره ویل:

- زما او د فیل د پوستکی رنګ یوشی دی. څلور پښې، دوه غټ غوږونه، اوږد وربوز، دا ټول زموږ یو برابر دي. دا چې د فیل خرطوم اوږد دی. نو په مقابل کې زما لکۍ تر هغه اوږده ده.

د غوشباهتونو او دغتیوالی غرور موږک تردي حده ورساوه چې له خپل اصل او نسب څخه تیر شي او ځان ته د فیل پیژند پاڼه او تذکره واخلي. دا چې په رسمي دفترونو کې یې څوک پیژندل، واسطه یې لرله او که د سود سوغات په مرسته یې کار تر سره کړ، دی پسې به یې سر نه ښکاره کوو، خو په دوه دری اونۍ کې یې د فیل توب قانوني اسناد تر لاسه کړل.

د پیژند پاڼې، تذکرې او نورو اسنادو تر څنګ یې د سیاحت په نوم

پاسپورت هم تر لاسه کړ. غوښتل یې چې څه موده د هندوستان په ځنګلونو کې د نورو فیلانو په څیر سیاحت وکړي. کله یې چې د ویزې کار خلاص او، نو هلته له یو ربنتیني فیل سره اشنا شو. فیل په لومړي ځل لیدلو کې ورځني وپوښتل:

- موږک جانه، لکه چې سفر ته دي په نیت کې ده؟

موږک د فیل له دي تحقیر او توهین څخه سور او شین شو او په غور غږ یې ورته وویل:

- موږک تا غوندي وي چې د فیل او موږک توپیر نه شي کولای، زه فیل یم، موږک نه یم.

فیل د موږک له دي خبري سره په خندا شو او په خندا یې ورته وویل:

- مالومیږي چې عقل دي له لاسه ورکړي دی او لیوني یې چې دا خبري کوي یو موږک څنګه کیدلی شي چې فیل شي؟

موږک سمدستي خپل قانوني اسناد ورښکاره کړل. فیل چې رسمي سندونه او په سندونو کې رسمي مهرونه او لاسلیکونه له نظره تیر کړل په پوره حیرانۍ یې وویل:

- عجب! رسمي سندونه خو د دي شاهدي ورکوي چې ته فیل یې، خو دا چې زما تر سترګو موږک مالوم شوي، دا به زما د سترګو نقصان وي. بخښنه غواړم.

موږک په هغه ورځ چې هوايي ډګر ته روان وُ، له هماغه فیل سره ملګری شو. کله چې د هوايي ډګر د کنترول دروازې ته نيږدې شول، که ګوري چې په دروازه کې پیشو ولاړه ده، پاسپورتونه او ويزې کنترولوي، فیل په بیړه له دروازې تیرشو او خپل اسناد يې پیشو ته وروښودل، خو موږک چې پیشو ته وکتل په مخ يې دويرې او ډار خولې راماتې شوې او بیرته په شا، شا له دروازې را ستون شو.

فیل له هماغه ځايه ورباندې غږ کړل:

– څه خبره ده، ولې وګرځيدې؟ ستا خو ټول سندونه قانوني دي. موږک چې ځان يې تيښتې او منډې ته جوړاوه، د فیل په ځواب کې وويل:

– په اسنادو کې ګړه بړه نه شته، خو همدا اوس مې فکر ته راغلل چې په هندوستان کې تودوخه ډيره ده. دا چې لا هند ته نه يم رسيدلی او خولې راباندې راماتې دي، نو که هغو تودو ځنګلونو ته لاړ شم زما به څه حال وي.

موږک لا خبره نه وه خلاصه کړې چې د پیشو ورباندې پام شو، پیشو چې څو په موږک باندې ټوپ وهلو ته ځان جوړاوه، موږک د سترګو په رپ کې د فیل توب قانوني اسناد په ځمکه وغورځول او د دهليز په کونج کې يوې سوړې ته ننوت.

افسانه

د ختیځ بام پرسر ورځ بڼوهلې متې ولاړه وه، او دلویدیځ بام له پاسه ببر سر شپه ورته ګوابښیدله. دواړو لکه د دوو جنګره ګاونډیو ښځو غونډی یوې او بلې ته تاني ورکولې، او ناندرې یې سره وهلې. ورځې شپې ته وویل:

- کم بختې، ته تور مخې څنګه له ما سره ځان سموې، که دومره د نړلور یې نو زما تر درتللو پورې همالته اوسه.

شپه له دې خبرې سره موسکې شوه او ځواب یې ورکړ:

- کم بخته به ولې یم. زه شکر د جهل غونډې وروړ لرم.

له هماغه وخته راهیسې ورځ او د ورځې پلویان دجهل او ورپسې د شپې د نابودۍ له پاره هلې ځلې کوي، خو تر اوسه دوی له جهل سره لاس او ګریوان دي او شپه هماغسې د پخوا په څېر بیغمه زړه هر ماښام د بام له پاسه راپورته کیږي او تر سباوونه پورې ولاړه وي.

PROPERTY OF ACKU
6828

سیالی

وایي چې ښځه دومره له زمرې ځخه نه ویرېږي، لکه له موږ ک ځخه چې زاره ترکی ده. په دي برخه کې ډېرې خبرې او ځېړنې شوي دي. په دي باب د یوه پوه ځېړنو دغه خبره په بله بڼه رابرسیره کړې ده. دی وایي چې:

– ښځه یوازې له دوه شیانو ډارلري. یو د خپل حقیقي عمر له مالومولو، او بل دا چې په سیالۍ کې له چا کمه وي. د مړو او موږ کانو د ډار په برخه کې دغه دوهمه ویره چې سیالي او همچشمي ده، تر ټولو اساسي رول لري. په دي کې شک نه شته چې ښځې له سرو زرو «طلا» سره لیوني مینه لري او مړې هم په دغه ناروغۍ اخته دي.

جنابي راپورونه وايي چې د ښځو د سروګوتي، غوږوالۍ او نور زیورات چې تر اوسه پورې ورک او غلا شوي دي، دغلو مړو پښنه پکې شامله ده.

د دې خبرې د ثبوت له پاره یو مثال راوړو، وایي چې: کوم وخت یو بزګر

د پښې په پو له ناست ؤ او ترده لړ وړاندې د مږې کور ؤ. يو وخت د بزګر پام شو چې مږه له خپل کور څخه د سرو زرو سکې راباسي او د کور تر مخ يې لمرته هوا روي. او په خپله مږه ورته شاوخوا د خوښۍ ټوپونه وهي. بزګر دوه ورځې پرله پسې پنځلس سکې وشميرلې چې مږې د کور مخ ته ليکه کړې وې. کله چې د بزګر په دي باور راغی چې د مږې پانګه همدا پنځلس سکې دي. نو بله ورځ د پولې تر څنګ ورته پټ شو او مږې يوه، يوه سکه له کوره را ايستله. کله يې چې څوارلس سکې را وويستې او په پنځلسمه پسې سوړې ته ننوتله، بزګر ورټوپ کړل او د سوړې تر مخ يې څوارلس هواري شوې سکې راواخيستې او بيرته د پولې شا ته پټ شو. مږې چې پنځلسمه سکه په پنجو کې نيولې وه له سوړې څخه دراوتلو په وخت کې يې پام شو چې نورې سکې نه شته. ها خوا ديخوا يې منډه کړل، خو څه شی يې تر سترګو نه شو، بيا يې خپلې نوکې مخ ته ونيوې او مخ يې په خپلو تيرونو کانو سور ككړ كړ. په پای کې يې څو سوې کريغې له خولې ووتې او پرمخې په ځمکه راولويده. له لويدو سره يې بيا ورميږيوې خواته کوږ شو او مړه شوه. بزګر هم په سړه سينه ورغی او پنځلسمه سکه يې هم راواخيسته.

له دي کيسې او نورو څېړنو څخه دا نتيجه اخلو، چې ښځې له مړو څخه نه ډاريږي، بلکې د سيالۍ او همچشمۍ خبره په منځ کې ده او ډار يې هم له دغه ټکي څخه دی.

اعتصاب پای ته ورسید

آسانو غوښتل چې د نعلونو له وهلو ځان بیغمه کړی او په انسانانو زور واچوی چې د دوی په ځیر بوټونه او موزی ورته واخلی. د دې غوښتنی د تحقق په خاطر یی ټولو غوجلو کې اعتصاب پیل کړ او د اعتراض په ډول یی خپلی پښی په ځمکه ووهلی. خو چې کله خبر شول، یوه جوړه بوټان په پنځه دیرش زره افغانۍ دي، له خپلی پریکړی واوښتل او اعتصاب یی پای ته ورساوه.

د کب ویره

د کب په میاشت کې یې له کب څخه وپوښتل: -

- څه علت دی چې په دغه میاشت کې د اوبو تل ته ځی او هلته د تیږو په منځونو کې ننوځی؟

کب له اوبو څخه په ډکه خوله ورته وویل:

- نه غواړم چې په نوروز کې مې زوم د خواښی کره د نوروزی تحفې په نوم یوسی، ځکه چې ملا به یې د بیولوژ والی ماته کړی وی او په زړه کې به ښیراوی ماته کوی.

د مچانو ګیله

که څه هم انسانان زموږ د قتل عام له پاره د هر ډول ډله ییزی وژنی وسلی څخه کار اخلی، خو موږ په دی تکی له انسانانو ګیله نه کوو. ځکه د انسانانو او مچانو تر منځ د جګړی په دي اوږده تاريخ کې کله موږ او کله دوی يو پر بل برلاسی یو، مګر له انسانانو څخه زموږ یوازینۍ ګیله دا ده چې دوی موږ د خزنده ګانو په ډله کې شمیری، حال دا چې موږ الوتونکی يو.

طوطی او انسان

له طوطی نه یی وپوښتل چې ستاسی او انسانانو تر منځ څه توپیر دی؟
طوطی په روانه ژبه ځواب ورکړ:

- دا چې موږ او انسانان دواړه خبری کوو کوم توپیرمو ترمنځ نه شته، خو موږ په انسانانو یو امتیاز لرو چې انسانان نه شی الوتلی او موږ الوزو.

د کال سندرغاړی

په یوه مشهوره ورځپانه کې د بلبل او کنری د سندرو او هنر په باب نظر وغوښتل شو. ټول سترګی په لاره وو چې په دوی کې به کوم یو د کال سندر غاړی شی. هغه وخت چې نظرونه راټول شول او نتیجه خپره شوه، نو د نظر غوښتنی خلاف زیاتو کسانو چرګی ته رایه ورکړی وه او چرګه د کال سندر غاړی شوه.

کله چې په دې باب له څو تنو څخه پوښتنه وشوه، هغوی په ځواب کې وویل:

– موږ ځکه خپله رایه چرګی ته ورکړی ده، چې چرګه هګی اچوی، او نن سبا د یوی هګی بیه سلو افغانیو ته رسیدلی ده.

په یوه بوجۍ کې

د پوستې خانې په یوه بوجۍ کې دوه مکتوبونه سره مخامخ شول.
بوجۍ ته د نوي لويدلي مکتوب چې څلور میاشتې يې همدلته تيرې شوې وې، تر څنګ بل مکتوب ته په ګیلې سره وویل:
- دا څلورمه میاشت ده چې په دې بوجۍ کې پروت يم او تاکلي ځای ته مې څوک نه وړي. دا دی ته وګوره چې زما په تنده يې څه لیکلي دي؟
تر څنګ مکتوب چې په سختۍ سره يې شونډې یوې ترخې موسکا ته خلاصې کړې، ځواب ورکړ:
- په دې خبرو پسې مه ګرځه، ستا په تنده يې یوازې عاجل لیکلي دي، زما په تنده چې د عاجل تر څنګ اشد محرم هم ملګرې دی، دا پوره څلورم کال دی چې په دغه بوجۍ کې پروت يم.

توپیر

سوی ته یې ویل:

- ستا او د خره تر منځ څه توپیر دی؟

سوی موسکی شو او ځواب یې ورکړ:

- په غوږونو کې سره یو برابر یو، خو په منډه کې خر په ما پسې نه شي رسیدای.

زمری څنګه ځنګل خوشی کړ ؟

د یو ځنګل تر څنګ کلی و چې زیاتو اوسیدونکیو د ځنګله د حیواناتو ، الوتونکو او ونو نومونه په ځانونو ایښی وو. د کلی ټوله ګوزاره په همدی ځنګله وه. لرګی ، واښه او حتی د ښکار غوښه دا ټول یی له ځنګل څخه لاس ته راوړل.

يو وخت په ناڅاپي توګه دغه ځنګل ته زمري کډه راوکړه. د زمري له پيداکيدو سره چاږه نه شو ښه کولای چې ځنګله ته دي د لرګيو او ښکار له پاره لاړ شي.

د کلي اوسيدونکو ډول، ډول چلونه په کار واچول، خو له ځنګل يې زمري ونه شوا يستلای.

وايي چې کومه ورځ زمري وږی شوی ؤ، او ښکار يې مخی ته نه ؤ ورغلی. په دي ورځ د ګيډی مړولو له پاره د کلي لورته لاړ، په دي نيت چې له کلي څخه کوم څاروی راووځی او دی يې له ځانه سره ځنګل ته يوسی. زمري د ښکار له پاره کلي ته دومره نيږدي ځان غلی کړی ؤ چې حتی د خلکو خبری اوغږونه يې هم اوريدل.

هغه په يوه شيبه کې د زمري، باز، شاهين او پړانګ څو څو نومونه واوريدل چې کليوالو به يو او بل ته سره اخيستل. زمري چې په کلي کې د نورو زمريانو نومونه واوريدل، بيرته له ځايه پاڅيد او ځنګل ته ننوت. هلته يې خپل لوښی کودی بار کړل او له دغه ځنګل څخه يې د کډی کولو په وخت کې د يوی ونی په تنه وليکل: په دي ځنګل کې زما نوره ګوزاره نه کيږی، ځکه چې دلته نور زمريان هم اوسيږی، او هوښيارانو ويلی دي چې: په ځنګل کې يو زمري بس دی. زه لاړم او ځنګل می تاسو ته درپريښود.

ته همدلته اوسه

کاغۍ دونې په ښاخ ناسته وه او يوه ټوټه غوښه يې په مښوکه کې نيولې وه. د ونې په بيخ کې ورې ګيدړې دوه سترګې همدې ته ځلور کړې وې چې د کاغۍ له خولې نه د غه غوړه مړۍ څنګه تر لاسه کړي. وروسته له ډيرو سوچونو يې ورغږ کړل:

- څنګه ناخبره دونې په سپيره ښاخ ناسته يې؟ ته لکه چې په

راديوتلويزيون کې د موسيقى له کانکور او فيستوال څخه نه يې خبره ؟

کاغۍ د غوښې ټوټه هماغسې په مښوکه کې ټينګه نيولې وه او د نه خبرېدو په علامه يې ګيدړې ته سر وښوراوه. ګيدړې په پوره افسوس ورته وويل:

- ډېر د خپګان ځاى دى چې تا په دغه کانکور کې برخه نه ده اخيستې. ما چې ستا غوندې خوږغږ درلوداى، نو د سندرو په نړيوالو فيستوالونو کې به مې خپلو رقيبا نو ته ماته ورکوله. خو ته د خپل زړه راکښونکي غږ په قدر نه پوهيږې. زه چې ستا ښکلي غږ اورم نو له ډېر خوند او ذوق څخه بې هوښه کيږم. کاشکې يو ځل په خپل ښکلي غږ څو سندرې راته ووايې.

کاغۍ چې د ګيدړې په ستاينه مغروره شوې وه، په سندرو يې خوله وازه کړه. له کوړاغ، کوړاغ سره يې د غوښې ټوټه په ځمکه ولويده. ګيدړې دستر ګو په رپ کې ټوپ کړل او د غوښې ټوټه يې خولې ته کړه. په داسې حال کې چې د ونې له بيخ څخه ليرې کيده، کاغۍ ته يې په لوړ غږ وويل:

- ته همدلته اوسه. زه به دې نوم د فستيوال په ګډون کوونکو کې ورکړم.

دعوه

یو وخت د مار او چینجي پر خوکې باندې د ـوه شوه. چینجي مار ته وویل:

– خبره په اوږدوالي او غټوالي کې نه ده، که د زور خبره وي، نو زه هم تر تا په زور کې کم نه یم. زه ځمکه سورې ـوم او پکې ننوځم خو ته خوارد کوتي دغه کار هم نه شي کولای او په پرد... سورو ننوځې.

مار د چینجي له دي خبري سره موسکی شو او خبره یی ورغبرگه کړه:

- ته که رستم هم شی تر څو کی نه شی رسیدای. ته دي دغه دوه گوتی قد وگوره او بیا د څوکی دعوه. زه د دي تر څنگ چې څوکی ته د رسیدو مناسب اوږدوالی لرم، نو تر خوا داسی زوږور نیش هم راسره دی چې په یو وار نیش وهلو سره فیلان راچپه کوم.

چینجي چې په لاپو او باتو کې مار ته غاړه نه ایښوده، ځواب ورکړ:

- زه به اوس لومړی خپل اوږدوالی در ته ثابت کړم او بیا به د زور خبره سره سپینه کړو.

له دي خبري سره یی لکی په یو لرگی پوری تاوه کړه او بیا یی ځان وغزاوه. له غزیدو سره چینجي دوه ځایه شو.

مار چې د څوکی د بازو له پاسه سرایښی ؤ، په نیش داره موسکا ورته وویل:

- کم بخته، څوکی د هغو وی چې نیشو نه وهی.

څوک زورور دی؟

دورګی او انسان تر منځ د زور او قوت خبره شوه. ورګی غوښتل چې ځان تر انسان زورور او قوي وښیي او انسان خو دغه حق د خپل ځان باله.

د دوی تر منځ دغه مشاجره روانه وه چې د ورګی سترګی په یوه ویده فیل باندې ولګیدې، د فیل له لیدلو سره یې وارله واره انسان ته وویل:

- که ته رښتیا هم زورور یې نو دغه ویده فیل به له ځایه پورته کړې.

انسان چې فیل ته وکتل او بیا یې خپل ځان وکوت، نو د فیل جګول یې په وس پوره نه وو. څو شیبې یې چرت وواهه، یودم یې ټوپ کړل او د فیل تر څنګ یوه ډبره یې راپورته کړه، بیا یې ډبره بیرته په ځمکه وغورځوله او ورګی ته یې وویل:

- که ته رښتیا هم زوروره یې، نو دغه ډبره پورته کړه.

ورګی د سترګو په رپ کې ټوپ کړل، د ډبرې له پاسه کیناسته او انسان ته یې مخ وروا ړاوه:

- دغه ډبره چې تا پورته کړه د فیل د یوې پښې په اندازه وزن هم نه لري. اوس وګوره چې زه دغه غټ فیل څنګه درته پورته کوم.

ورګی د تیرې له سرنه دوه درې ټوپونه واچول او د فیل تر ګیډې لاندې ننوته. پنځه ثانیې لا نه وې تیرې شوې چې فیل پښې وښوروللې او په خرطوم باندې یې خپله ګیډه وګروله.

انسان لا هماغسې هک پک ولاړ و چې فیل یو دم له ځمکې را پورته شو او دوه درې ګامه وړاندې یې ټوپ کړل. د فیل له ځګیدلو سره ورګه شخه غاړه را ووته او انسان ته یې وویل:

- ودې لیدل چې څوک زوروور دی؟

له دې خبرې سره ورګه د انسان په پایڅه کې ننوته او له ننوتو سره انسان هم په ټوپونو شو. انسان هم ټوپونه وهل او هم یې په چیغو، چیغو ورګی ته ویل:

- منم چې ته زوروره یې، راووځه چې زه دې نور له ځمکې څخه په پورته کولو، پورته کولو مړ کړم.

لیوان څنګه د ښتوته ووتل؟

وایي چې په یوه ځنګل کې غوښې خوړونکی ځناور او واښه خوړونکی حیوانات یو ځای اوسیدل. که څه هم په ښکاره غوښې خوړونکو له وښو خوړونکو سره په سوله کې د ګډ ژوند شعارونه ورکول، خو د لاس بری په وخت کې د غه شعارونه تش د خولې خبرې وې. داسې ورځ به نه وه چې څوڅو پسونه، اوزې، غواګانې او نور به د غوښې خوړونکو له خوانه داړل کیدل. خبره تر دې حده ورسیده چې غوښې له غوښې خوړونکو څخه زیاتې شوې او د دې ضرورت پیدا شو چې زیاتو شویو غوښو ته څوکیدار ودروي

او د راتلونکو ضرورتونو له پاره یې وساتي.

د دې مهم کار له پاره یې د څوکیدارۍ دنده پیشو گانو ته ورکړه، مشرې پیشو چې خپله ځوانی یې د موږ کانو سوریو ته په انتظار، انتظار خاورې کړې وه، د دې ارزښتناک ماموریت په ترلاسه کولو سره څو تنو په وسله سمبالو پیشو گانو ته وویل:

– په انسانانو کې متل دی چې: ړوند له خدایه څه غواړي؟ دوه سترگې. نو موږ هم دغه ورځ له خدایه غوښته، خو اوس زموږ هوښیارې په دې کې ده چې خپل خوراک باید د نورو په تابلوگانو کې تیر کړو.

له هماغې شیبې وروسته پیشوگانو په غوښو خوړلو پیل وکړ او د دوی له خوا د خوړل شوې غوښې د مصرف سندونه به یې یادلیوانو، او یا هم د پړانگانو په اسنادو کې تیرول او په باقیا تو به یې خاورې اړولې.

دغه خوراک او ساخته کارې تر ډېره وخته روانه وه، خو چې کله د کنترول په وخت کې ځیرک او چالاک گیدړ د غوښې مصرف د څارویو په اسنادو کې ولید، په پیشو گانو باندې د څوکیدارۍ اعتماد له پوښتنې سره مخامخ شو. خبره د سترگو په رپ کې ترزمرې ورسیده. او زمرې هم د څېړنې او تحقیق له پاره څو گیدړانو ته دنده ورکړه او د عاجلو اجرااتو سپارښت یې ورباندې وکړ.

گیدړانو چې دغه دنده یو طلایي چانس باله، بې له ځنډه یې د

تحویلخانو په پلټل و باندي پیل وکړ. په لومړیو ورځو کې یې دومره زور په پیشوګانو واچاوه چې لاره او چاره یې ورځنی ورکه کړه، په پای کې پیشوګانی او ګیدړان د غوښو په خوراک کې ګډ تفاهم ته ورسیدل او د غلا شو یو غوښو په دوسیه کې پیشوګانو برائت واخیست. د همدی برائت ورکولو له امله د ګیدړانو کولمی هم غوړی شوی.

د پیشوګانو او ګیدړانو دغه ګډه لوبه لا روانه وه چې ځینی پټ ګنګوسی زمری ته ورسیدل او هغه یې دي ته اړ کړ څو د لیوانو له ترکیب څخه جوړ شوی هئیت د پیښی د څارلو له پاره ورولیږی.

لیوان به چې پخوا د شپی له خوا داړی ته راوتل، نو داخل د زمری له خوا د ورکړ شوی صلاحیت په درلود لو سره په رڼا ورځ د غوښو د تفتیش په نوم، تحویلخانو او ګدامونو باندی ورپریوتل.

پیشوګانو غوښتل چې د نوی تفتیش له پاره دوسیی او سندونه راوسپړی، خو لیوانو بیا له واده د تحویلخانو دروازی ماتی کړی او د غوښو سپیره هډوکی یی و تښتول.

که څه هم غوښی پیشوګانو او ګیدړانو خوړلی وی، خو لیوان د سپیرو هډوکو په تښتولو سره په ځنګل کې د زمریانو له ویری داوسیدلو څخه محروم شول او سپیرو دښتو او بیابانونو ته یی مخه کړه.

د مقررۍ اعلان

میږې په ورځپانه کې و لوستل چې په عمومي ډیپوګانو کې د ګدامدار مرستیال ته ضرورت دی. د شپې یې په خپل کور کې عریضه ولیکله او سهار په پرونۍ لوستل شوی پته دارزاقو ریاست ته لاړ. وروسته له څو ورځو منډو ترړو یې عریضه د ګدامونو مشر ګدامدار ته چې یو غټ فیل و په میزکښنوده. داستخدام مدیریت په عریضه کې د ګدامدار دموافقې غوښتنه کړې وه.

فیل څو ځله په خپل خرطوم باندې غوړ وګراوه او بیا یې د عریضې په پای کې ولیکل: «زه په ګدام کې د میږې له تقرر سره موافقه نه لرم»

میږې خواره کوتې چې د تحصیل له پای ته رسیدو وروسته یې دوه کاله د بیکارۍ مزه څکلې وه، خوښ شو چې ګوندې کار می وشو، خو له دروازې څخه دراوتلو په وخت کې یې د فیل لیکل شوی جملې ته پام شو.

له لوستلو سره یی په سترګو توره شپه شوه او سرور باندی وځرخید. یوه شیبه یی دیوال ته تکیه ووهله او چې کله وینه پکی وچلیده، نو په نا امیده لهجه یی له فیل څخه وپوښتل:

- صاحبه ولی مو موافقه راسره ونه کړه؟

فیل خپل وچولی تریو کړاوځواب یې ورکړ:

- ځکه چې میږیان له ګدام څخه غله دانه پټوی او زه دلته غلوته اړه نه لرم.

میږی چې د فیل دغه بی سنجشه او تحقیر آمیزه خبره واوریده په پوره نا امیدۍ یی له دروازی څخه دوتلو په وخت کې فیل ته یوازی دومره وویل چې:

- زه که ټول عمر هم له دې ګدام څخه غله دانه وچلوم دومره زیان نه شم اړولای لکه ته چې یو ځل یوازی یوه مړۍ خولی ته کړی.

د میږی له تګ سره فیل ساعت ته وکتل چې د غرمی دولس بجی دي او د خوراک وخت دي. ورویی د ګدام دروازه بیرته کړه او یوه سورۍ شوی بوجۍ یی په خرطوم کې راونیوه، فیل غوښتل چې بوجۍ په دوه دری شخونده کې خلاصه کړی، خو د میږی خبری یی دومره چرت ورخراب کړی و چې سلامته بوجۍ یی یودم په خوله کړه.

اوچت الوتل «بلندپروازی»

میږیان چې هره ورځ به له دوی څخه د غټو ژوند یو موجوداتو له خوا تر پښو لاندې کېدل، په دې ارمان وو چې خدای «ج» ورته وزرور کړي او له ځمکې څخه هسک والوزي.

کله چې د ځینو میږیو وزر وشول او اوچت والوتل، له واره په هوا کې د توتکیو خوراک شول.

ګیدړان او ښکاریان

– پیړۍ، پیړۍ وشوې چې ښکاریان زموږ پوستکي باسي او په بې رحمۍ سره مو وژني: له همدې شیبې وروسته په ډاګه اعلانوو چې موږ سره یو کیږو او د ښکاري پوستکي باسو.

دغه وینا د ګیدړانو د مشروینا وه چې د یوې سترې غونډې په ترځ کې

يې په لوړ غږ د يوې غښتې تيرې له سرنه نورو ګيدړانو ته واوروله. له غونډې وروسته په ښکاريانو باندې د بريد ډلې وټاکل شوې او دغه جنګي ډلې په ډېر لږ وخت کې په تورو، نيزو، غشو او ډانګونو باندې سمبال شوې. د خپل مشر په لارښوونه يې د ځنګله په يو کونج کې سنګرونه ونيول او د ښکارې ژوندي نيولو ته په کمين کې کيناستل. په دې وخت کې يو خواره کوټې لرګي ماتوونکي د لرګو ټولولو له پاره ځنګل ته راغی. سم يې لا پرې له ملا نه و را خلاص کړې چې ګيدړان له مورچلو نو ورپسې را پاڅيدل او لرګي ماتوونکي يې محاصره کړ. او چې څو يې ځان ښوراوه، بيا يې په هماغه پړې چې لرګي يې پکې تړل، سوټ بوټ وتاړه. د دې ستر برياليتوب د جشن په خاطر ګيدړانو له هغو چرګانو څخه چې له کليو يې تښتولي وو، سرونه والوزول او د خوښۍ سرودونه يې پيل کړل.

اوس نو ګيدړان په دې نه جوړيدل چې په څه ډول له ښکارې څخه خپل غچ واخلي. هغه ځانګړې کميسيون چې د دې کار له پاره جوړ شوی و، د خپلو غړو د ډول، ډول نظرونو سره لاس او ګريوان و. يو ويل چې سترګې په سيخونو ترې وباسي. دوه درې تنه په دې نظروو چې ګوتې يې ورماتې کړي، څو د ماشې له کش کولو ووځي. او ځينې نورو له دې هم د سختې سزا غوښتنه کوله. خو په پای کې د کميسيون مشر د سزا ورکولو پريکړه په دې ډول اعلان کړه:

- له ده سره باید هغسي عمل وشي، لکه چې موږ سره یې کوو. د پوستکي غچ په پوستکي اخیستل کیږي.

له دې خبرې سره ټولو ګیدړانو په یو غږ چیغې کړې چې:

- سمه ده، همداسې دې وشي.

د پریکړې د عملي کولو له پاره یې لرګي ماتوونکي په منځ کې ودراوه او د پوستکي ایستلو ترتیبات ونیول شول. وارله واره ځو تنو ګیدړانو ټوپ کړل او د غاړې کمیس یې په نوکوکې ورځنې څیر، څیر کړ. بیا یو قدم تر شا شول او دې ته سترګې په لاره وو چې د خپل مشر له خوا د پوستکي ایستلو امرور ته وشي.

مشر د لرګي ماتوونکي لغړو سپیرو لاسونو او وچو پښتیو ته کښته پورته وکتل. ځو ځله ورځنې تاو راتاو شو، بیا یې په زړه سوی له ځانه سره څک، څک وکړل او په لوړ غږ یې نورو ګیدړانو ته وویل:

- زما عزیزانو! تاسو یې د سر په سترګو وینئ چې دغه ښکاری ځومره غریب او بې وزله موجود دی. موږ او تاسې د خدای فضل دی یو په پستو وینبتو پټ پوستکي لرو، خو دې خوارَه کوټې حتی دغه پوستکي هم نه لري.

ګیدړانو چې د لرګي ماتوونکي ډنګرو او سپیرو پښتیو ته وکتل د خپل مشر خبره یې تائید کړه. ځو تنو د غونډې له منځ څخه مشر ګیدړ ته

ورچيغى کړى:

– نو څه ورسره وکړو؟ ووايه چې خبره يوى خواته شى.

مشر گيدړ د لاس په اشاره د څو احساساتى او راپاريدلو گيدړانو شور او زوږ غلى کړ او بيا يى وويل:

– که څه هم له ښکاريانو سره زموږ اوبه په يوه وياله کې نه درومى، خو مهمه د عدالت خبره ده. له داسى يو غريب ژوندى موجود څخه به دغچ اخيستل څه خوندو لرى چې حتى هغه دي يو په ويښتو پټ پوستکى هم ونه لرى؟

بيا د گيدړانو زوږ پورته شو.

– ووايه چې څه ورسره وکړو؟

مشر گيدړ په ډيره سړه سينه ځواب ورکړ:

– دا چې ښکاريانو تر اوسه هر څه کړى دي، د دوى خپل کار دى. خو موږ سره بايد داتوپيروى چې په يو بى وزلى او غريب موجود باندى د لاس برى په وخت کې ترحم وکړو.

په دي ډول هغوى لرگى ماتوونکى د ده د بى وزلى په خاطر وباخښه، خو ښکاريان اوس هم د بى وزلو گيدړانو پوستکى په مار کيټونو کې پلورى.

هغه لیوه چې د میږې په تول لاړ

یو وږی لیوه چې له څو شپو راهیسې یې په رمه سترګې لګیدلې وې، د شپون او د رمې د دوه ساتونکو سپیو له ویرې یې په رمه باندې د داړې اچولو زړه نه شو ښه کولای.

هره ورځ به چې رمه د ده تر مخ تیریدله، نو ده به یو ځل ورته د خوند لاړې له ستونې تیرولې. څو ځله دونو په منځ او د غنمو تیږو لاندې ورته پټ شو. خوځه یې تر لاسه نه کړل.

په پای کې یې د میږی پوستکی واغوست او غوښتل یې چې د میږو په بنه کې د رمې منځ ته ننوځی او بیا یې چې هر څه ژر ه غوښتل، هغه تر سر کړی.

په هغه ورشو (څرځای) کې چې شپانه به هره ورځ رمه ورته راوستله لیوه د میږی په لباس کې دونو تر شاپټ کیناست او د رمې لاره یې څارله. مخکې له دې چې رمه وربا ندې راشي او دی خپل هدف ته ورسیږی، نابېره څو وړی لیوان پرې رابربر شول. لیوانو چې په خوشی بیابان کې د شپانه او سپی له ډاره پرته په میږه سترگی ولگیدی، په پوره خوښی یې ورتوپ کړل او هغه یې له ستونی ونیوه، لیوه چې هر څو چیغې وکړی او ورته ویې ویل چې زه لیوه یم، چاورسره ونه منله.

نیم ساعت وروسته چې کله شپون له هغه ځایه تیر یده، نو سترگی یې دوینو په څاڅکو ولگیدی چې تازه څڅیدلی او د میږی وړی په بوټو پوری نښتې وی. شپانه فکر وکړ چې ضرور یې د ده له رمې څخه کومه میږه داړلې ده. ژر یې میږی را ټولې کړی او هغه یې وشمیرلې. او چې کله یې خپله رمه په شمیر پوره وه نو د بل شپانه په حق کې یې ورو له ځانه سره وویل:

– دا به د کوم کم بخت میږه وه چې د لیوانو خوراک شوه؟

زورور او ظالم ته په مخه مه ورځئ

موږکانو تصمیم ونیو چې یو چالاک، هوښیار او زړور موږک د جاسوسۍ له پاره د پیشوګانو منځ ته ولیږي، څو دغه موږک د پیشوګانو هغه تکتیک او تخنیک چې د موږکانو د نیولو په وخت کې ورځني ګټه اخلي، ځانونو ته څرګند کړي.

ګمارل شوي موږک دری میاشتی په پرله پسې توګه د پیشوګانو دغږ، په لاره تللو او په موږکانو باندې د ټوپ وهلو طریقه زده کړه او تمرین يې وکړ. وروسته د ډیرو تکړه مکیاژورانو له خوا کټ مټ لکه پیشو غوندې مکیاژ شو او د یوې ربښتینې پیشو په څیر ماسک یې ورواغوست.

موږک د ماښام په خړه کې د کوټې منځ ته ورووت او ځان يې عملاً په پیشوګانو ورګډ کړ. څو ځله په کوټه کې تاوراتاوشو، وروسته د کور انګړ ته ووت، خو په لومړي ځل له ربښتینې پیشو سره د مخامخ کیدو ډار دومره ویرې په سر اخیستی وچې ډیر ځله به د پیشو تګ او میو، میو هم ورځني هیر شول، مګر دا چې ډیر مهم ماموریت یې په غاړه درلود او د دې د تیر د برخلیک خبره په منځ کې وه، نو بیرته یې خپل فکر راټول کړ.

د خپل ماموریت په لسمه دقیقه کې دانګړ د دروازې تر څنګ له یوې

توري او ويرونکي پيشو سره مخامخ شو. پيشو د ديوال له سر نه د ډېر لوړ ورټوپ کړل. موږک فکر وکړ چې ګوندې پيشو پيژندلي دي او د خوړلو بريد يې پرې وکړ. د پيشو له ناڅاپي ټوپ سره خواره کوتې بې هوښه شو او لکه مړې غوندې يې اوږدې پښې وغزولې.

پيشو چې ورته وکتل، نو دغه نوې بې حاله پيشو ورته ميلمنه ښکاره شوه ځکه چې پخوايي کله دغه ډول پيشو په دې کلي کې نه وه ليدلې.

ژر يې له پښو او لاسونو ونيوه او په کش کولو کش کولو يې خپل کورته بوتله. هلته يې ورته پښې او لاسونه وموښل او موږک په هوښ راغې.

موږک چې ځان د پيشو په کور کې وليد نو بيرته يې د سترګو تور او سپين سره لاړل، راغلل او بيا بې هوښه شو. خو کله چې دوهم ځل په هوښ راغې، نو خپل ماموريت وريا د شو او ځان يې رازړور کړ.

د ده له راپاڅيدو سره توري پيشو ورته د ډوډۍ سرشته ونيوه. په دسترخوان باندې ډول، ډول خواړه چې له ښو کورونو څخه راغلا شوي وو، تر سترګو کيدل. موږک په ړيږديدلي لاس د دسترخوان له څنډې د کورتويوه ټوټه راپورته کړه، خو توري پيشو د دسترخوان په منځ کې اينبې غورې د ده مخې ته ورنيږدې کړ او ورته ويې ويل:

- په وچو کورتو څه کوې، له دې څخه يې دواخله. دغه موږک مې ميږه همدا پنځه دقيقې د مخه تازه نيولې دی.

موږک چې غوري ته وکتل، نو په سترګو یې توره تیاره شوه. پنځه شپږ موږکان په غوري کې یو د بل له پاسه مړه پراته وو. بیا یې په هغه موږک سترګې خښې کړې چې د توري پیشو میږه همدغه شیبه تازه نیولی و. چې ښه ورته ځیر شو، ویې لیدل چې خپل کشر ورور یې دی. له پیژندلو سره یې د خولې نه یوه سوې کریغه ووته او د دسترخوان له سره یې ټوپ کړل. کله چې د خپل کور دروازې ته ورسید، نو د پیشو ماسک یې له ځانه لیرې کړ او بیا په بیړه کورته ننوت. په کور کې یې ګنه ګونه وه او د ګاونډیو کورونو مږې او موږکان یې دورور په ماتم کې راټول شوي وو. موږک له یوې خوا ډار او وهم او له بلې خوا دورور مړینې دومره بې حاله کړی و چې کورته له رسیدو سره پرمخې په ځمکه پریوت.

نورو موږکانو چې په ده سترګې ولګیدې، ټول ورځنې راتاو شول. په منډه یې ورته شربت جوړ کړ او په خوله کې یې ورو څڅاوه، موږک چې په هوښ راغی او سترګې یې وغړولې، نورو موږکانو ورځنې وپوښتل:

- ایا دومره ژر دې د پیشوګانو تکتیک او تخنیک زده کړ؟

موږک یوه ژوره ساه واخیسته او بیا یې راټول شوي موږکان مخاطب کړل:

- په تکتیک او تخنیک پسې مه ګرځئ. که له ما اورئ، نو داتر ټولو ستر تکتیک دی چې زورور او ظالم ته هیڅ کله په مخه مه ورځئ.

بزگر او گيدړ

بزگر غوښتل چې ځمکه واړوي او د کرله پاره يې جوړه کړي. په دي وخت کې يوه وږي او د کلي له چرګانو څخه نا اميده ګيدړه ورباندې راغله او تپوس يې ورځنې وکړ:

-بزگر ماما په ځمکه باندې څه شي کړي؟

بزگر چې د ګيدړې ډنګرې څيرې ته وکتل نو په موسکا يې ځواب ورکړ:

- زړه مې دې چې لړې او کولمې پرې وکرم.

د لړې او کولمو له اوريدو سره ګيدړې د خوند لاړې تيرې کړې او د

شویق په دود یې بزګر ته وویل:

- زه چې ستا د پټي رنګ ته ګورم، نو بې له لرۍ او کولمو څخه بل ښه حاصل نه شي ورکولای، د خاورو رنګ یې لرۍ او کولمو ته ورته دی.

له دې خبرې سره ګیدړه د خیالونو په ډنډ لاهو او په پټي کې درا شنو شویو لرو او کولمو د خوړلو په چرت کې ډوبه شوه.

د دې له پاره چې خبرې مزه ورته ورکړې وه، د تاکید له پاره یې بزګر ته وویل:

- پام کوه چې بل شئ پرې ونه کرې. زه د ځمکې په پېژند نه کې تخصص لرم. ستا د پټي ډېره ښه خاوره ده، خو داراته ووایه چې ساتنه یې په چا باندې کوې؟

بزګر چې د ګیدړې په نیت وپوهید، په موسکا یې ورته وویل:

- په بوچې سپي باندې.

ګیدړې چې د سپي نوم واورید، نو له لرۍ او کولمو څخه نا امیده شوه ورو یې ورپوړ د بزګر په پټي پورې وسولاوه او بیا یې بزګر ته مخ ور واړاوه:

- خوشې ځان مه ستړې کوه، ستا د پټي چندان خاوره نه ده. زه چې د خاورې جنسیت ته ګورم نو باور مې نه کیږي چې لرۍ او کولمې پکې راشنه شي.

Ketabona | کتابونه
WWW.KETABONA.COM

له کتابونه ډاټ کام انلاین کتابتون څخه په وړیا ډول
په ډېره آسانه بڼه صفاء هراړخیز کتابونه ډاونلوډ کړئ!

www.ketabona.com

@Ketabona

www.ketabona.com

info@ketabona.com

TALK TO US

+93 767 616767

info@Ketabona.com